22/12/2023

Προευτρεπισμός των Χριστουγέννων

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Γουμενίσσης, Αξιουπόλεως και Πολυκάστρου

Η εορτή των Χριστουγέννων κατέχει μια ιδιαίτερη εορτολογική θέση μέσα στο εκκλησιαστικό έτος και αποτελεί η σαρανταήμερη προεόρτια ετοιμασία της, αλλά και η μεθεόρτια πνευματική απόλαυση των δωρεών και χαρισμάτων αληθινό θησαύρισμα πνευματικής προαγωγής. Άλλωστε η εορτή της θείας Επιφανείας “κρηπίς ημίν αρραγής και θεμέλιος αστεμφής και αρχής σωτήριος και κορυφή πανσεβάσμιος (των νοητών και αρρήτων μυστηρίων)” (Αμφ. Ικονίου, Λόγος 1ος εις τα Γενέθλια του Μεγάλου Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού, P.G. 39, 36α).

- **Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Γουμενίσσης, Αξιουπόλεως και Πολυκάστρου κ. Δημητρίου**

Η Θεοτόκος μας εκκλησιάζει, μας συγκεντρώνει και ουσιαστικά σε αυτό το πνευματικό πανηγύρι μας ξεναγεί στην ατμόσφαιρα των Χριστουγέννων, στην

χάρη του Ερχομένου.

Και όλα αυτά αισθητοποιούν το γεγονός ότι ενοποιείται κι ανακιρνάται με το παρόν και το μέλλον. Αυτό εξάλλου θέλουν να εκφράσουν οι Ύμνοι που έχουν προηγηθεί για τα Χριστούγεννα με τη χρήση του ενεστώτα, ότι η ακτινοβολία της καινής ζωής που μας χάρισε εφ᾽ άπαξ η εξ ύψους Ανατολή πριν από δύο χιλιάδες και πλέον χρόνια είναι η εν Πνεύματι παρούσα ως σημερινό γεγονός και ως εσχατολογικό παρόν, ως “ημέρα” που ανέτειλε με τη Γέννηση για να μην δύσει ποτέ πλέον “εις τους αιώνας των αιώνων”.

***

Για άλλη μια χρονιά ξαναζούμε για ένα περίπου μήνα στην εκκλησιαστική ατμόσφαιρα των Χριστουγέννων. Με λαχτάρα προετοιμασίας, για την θεία μετάληψη της εορτής. Με νηστεία προετοιμασίας, για το τραπέζι της εορτής. Με φιλοτιμία μετάνοιας και εξομολόγησης, για την κοινή εκκλησιαστική συνάντηση με τον Σωτήρα μας Θεό, με τον εορτασμό της ενανθρώπησής Του.
Ψέλνουμε σε μια γλώσσα που σήμερα δεν την καταλαβαίνουν τα παιδιά, αλλά δυστυχώς την λησμόνησαν και οι μεγάλοι: “Δόξα εν υψίστοις Θεώ, και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία”! Δοξολογία ευχαριστίας στο Θεό, ενότητα ειρήνης στους ανθρώπους, αμεσότητα της σωτηρίας! Όταν —για χάρη μας— ο Θεός ενανθρώπησε στη γη, Τον δοξολογούσαν οι άγγελοι. Επιτέλους Τον έβλεπαν στην ενανθρώπησή Του και μάθαιναν την άμετρη ταπείνωση της αγάπης Του. Εκείνα τα χρόνια υπήρχε η pax romana (παξ ρομάνα), ένα καθεστώς πολιτειακής ειρήνης σε μεγάλο μέρος του κόσμου. Οπότε η σωτηρία (από τη μια) και η ειρήνη (από την άλλη), η σωτηρία (ως νόημα ύπαρξης) και η ειρήνη (ως νόημα κοινής ζωής) μπορούσαν να γίνουν βιώματα των ανθρώπων. Μπορούσαν να γίνουν “κοινή βάση” για όλους, “κοινή χαρά” για όλους, “κοινή πορεία” για όλους.

Βεβαίως, τότε οι ποιμένες αξιώθηκαν να ακούσουν την Αγγελική δοξολογία, επειδή ο Θεός που ενανθρώπησε έδειξε την αληθινή εσχατολογική ενότητα ανθρώπων και αγγέλων, σε κοινωνία μαζί Του. Η “ειρήνη επί γης” που ψέλνουμε δεν ήταν απλώς εκείνη η ειρηνική επικαιρότητα της ρωμαικής αυτοκρατορίας. Η ειρήνη ήταν ο ίδιος ο Χριστός, ο μόνος που μας ειρηνοποιεί μεταξύ μας και με το Θεό Πατέρα, με τη δική Του συγκατάβαση και ενανθρώπηση. Οπότε —χάρη στο Χριστό και μόνο με το Χριστό— μπορούμε να ζήσουμε την εκπλήρωση του σκοπού της ύπαρξής μας, την εκπλήρωση του σκοπού όλης της δημιουργίας. Κι αυτός ο σκοπός δεν είναι άλλος από τη συμμετοχή μας στην ευλογία του Θεού, στη ζωογόνο και ζωοποιό παρουσία του Θεού, στην αγιαστική κοινωνία με το Δημιουργό μας, με τον Τριαδικό Θεό. Γι᾽ αυτήν την ειρήνη και γι᾽ αυτήν την ευδοκία μιλούν τα τροπάρια. Εξηγούν θεολογικά το ενωμένο αιώνιο νόημα της ύπαρξης όλης της κτίσης, όλου

του κόσμου, όπως μας θέλησε και μας έφτιαξε ο Θεός, όπως μας προσκαλεί να γίνουμε, μετέχοντας στο Χριστό, ως ενότητα μαζί Του, ως σώμα, ως εκκλησία.

Η εκκλησιακή ενότητα με το Σωτήρα μας Θεό, είναι “ο πυρήνας” και το ζωντάνεμα του “καρπού”, που λέγεται κόσμος, ανθρωπότητα, κτίση. Χωρίς “πυρήνα” ο καρπός είναι κούφιος, (μια επιφάνεια). Η εκκλησιακή μας χριστοποίηση είναι ο πυρήνας που καρπογονεί την ιστορία με λυτρωμένο ιστορικό νόημα και διάρκεια εσχατολογικής ζωτικότητας.

Αυτό μας το χάρισε ο Κύριος σαν Δημιουργός και σαν Σωτήρας. Σαν Δημιουργός δεν στάθηκε “μακριά μας”, αλλά μας δημιούργησε με το θέλημά Του και μας διατηρεί με τις ενέργειές Του. Σαν Σωτήρας ήρθε και μας έδειξε αμεσότερα την αγάπη Του, αφού έγινε (και) άνθρωπος σαν εμάς και έζησε επί γης και μας προσκαλεί σε μια ενότητα άμεσης κοινωνίας, που λέγεται “εκκλησία Θεού ζώντος”. Αυτό το γεγονός κι αυτό το θεικό μυστήριο δοξολογούσαν οι Άγγελοι. Αυτή είναι η ειρήνη κι αυτή είναι η ευδοκία του Θεού, για μας. Ένα κάλεσμα συμμετοχής προς την ελευθερία της γνώμης μας. Ένα άθλημα για την ανθρωπότητα, στο οποίο όλοι προσκαλούμεθα να μετέχουμε εκκλησιακά και να πάρουμε όλοι το “πρωτάθλημα της συμμετοχής”, τον Χριστό μας.

Όμως, αυτή η θεολογία δεν αγγίζει τις ανθρώπινες μάζες. Ακόμη κι εμείς οι Έλληνες, οι Ρωμιοί τόσων αιώνων, από χρόνια αρχίσαμε να χάνουμε την αναπνοή της πίστης, την απόγευση της θεικής ειρήνης, τη λαχτάρα της σωτηρίας. Οι παλιότεροι τα απολησμονούμε, εθιζόμενοι στον πολιτισμό της στενόχωρης επικαιρότητας και των καταιγιστικών κρίσεων (οικονομικών και κοινωνικών). Νέοι και παιδιά (όχι μόνο δεν χαίρονται, αλλά) ούτε καν νιώθουν την πίστη, την ειρήνη και τη σωτηρία, αφού δεν τις βλέπουν βιωμένες στο στενότερο και το ευρύτερο περιβάλλον, στο σημερινό μας κόσμο.

Η εποχή μας πιστοποιεί την “γήρανση” της θεόδοτης ανθρωπιάς, εξαιτίας της αλλοτρίωσης όλων μας, μακριά από “την ευδοκία του θελήματος του Θεού”. Υποσυνείδητα όλοι σήμερα το νιώθουν πως κάτι δεν πάει καλά. Η ανθρωπότητα των πολέμων, της άγριας βίας, της συνειδητής αλλοτρίωσης και της ασυνείδητης κακίας, της παραφυσικής εκποίησης, της υπερτροφίας των παθών, του απατηλού δικαιωματισμού τον εξωραισμό, της μιζέριας, της απελπισίας, δεν μπορεί να είναι η σωστή ανθρωπότητα. Πνιγόμαστε στην ασφυκτική προσωρινότητα, στο λήθαργο της ασυνειδησίας, ελλειμματικοί στις πιο στενές μας σχέσεις, ανίκανοι να αποζητήσουμε το σαρκωμένο Θεό μας! Μια υπαρκτική άνοια. Μεταβολίζουμε ακόμη και τα παιδιά σε εργαλεία της στεγνής δικής μας αυταρέ-σκειας. Επιτέλους!!! Οι ψευδαισθήσεις ζωντάνιας και ζωτικού χώρου, πρέπει να μεταμορφωθούν σε μια βαθιά εκζήτηση χριστιανικού φιλότιμου και λεβεντιάς,

πίστης και καθαρότητας, προκοπής και προσφοράς. Στο όνομα του σαρκωμένου Θεού, του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Μόνον τότε οι δυνατότητες του σύγχρονου μεταπολιτισμού θα γίνουν εργαλεία διακοινωνίας και ανθρωπιάς, αναλογικά περισσότερης (και όχι απελπιστικά ελάχιστης, όπως συμβαίνει στην ναρκισσική εποχή μας)…

Συνέδρια επί συνεδρίων –στις μέρες μας– πασχίζουν να μας καθοδηγήσουν στη θέαση του κοινού ουρανού, στη συντήρηση της κοινής γης, στη διασφάλιση των κοινών πόρων. Κάτι σαν “ανάταξη” της κοινής λογικής, των κοινών ανθρώπινων δεδομένων. Πάρα πολύ σωστά. Χρειάζεται κι αυτή η μεταμόσχευση στοιχειώδους λογικής, σαν θεραπεία στον παγκόσμιο παραλογισμό.
Όμως, εμείς έχουμε ήδη στην παράδοσή μας, στα έθιμά μας, στη ζωντάνια των αιώνων μας κάτι μονιμότερο (μηδέποτε παλαιούμενο). Την ολοζώντανη εκκλησιακή λατρευτική πίστη και την ανοιχτόκαρδη κοινωνική διάρκεια της εκκλησιακής Χριστιανοσύνης μας, με έργα όχι επιδεκτικής επιφανείας, αλλά που εμπνέουν ευωδία Χριστού. Ο Θεός ενανθρώπησε, για να γίνει τόσο δικός μας, όσο δεν το χωρεί ο νούς μας. Το χωράει η λογική της καρδιάς μας, ώστε να “καρδιοχτυπά” για τον Χριστό. Και η ζωή μας οξυγονώνεται από την δωρεά του Αγίου Πνεύματος. Σας το εύχομαι ολόψυχα, διαρκώς να το ζείτε, να το χαίρεστε και να το μεταδίδετε.